

IZHAJA VSAK DAN

Če ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašne in reklamacije se pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON 31. 11-57.

Demonstracija velesil proti Črnigori.

Srbija in Črnagora odklanjata zahteve velesil.

Skader pred padcem.

Odgovor črnogorske vlade na demaršo velevlasti.

CETINJE 1. (Izv.) Uradno se poroča: Črnogorska vlada je danes odgovorila na demaršo velevlasti. V odgovoru izjavlja, da si pridržuje pravico posvetovanja z zavezniki v slučaju, če se velevlasti sporazumejo glede severne in severozahodne albanske meje. (Kralj Nikola, kakor razvidno, ne ve ničesar ozi. noče vedeti, da so velevlasti to vprašanje že rešile. Op. ur.)

Kar se tiče zahteve velevlasti, naj Črnagora ustavi operacije pred Skadrom in odpokliče svoje čete iz Albanije, izjavlja črnogorska vlada, da ne more ugoditi tej zahtevi, ker traja na Balkanu še vedno vojno stanje.

Vlada tudi dalje opozarja velesile, da so začetkom balkanske vojne svesno obljubile, da se ne bodo vmešavale v vojaške operacije balkanskih zaveznikov in varovale nevtralnost.

Glede zahteve, da mora dati Črnagora garancijo za versko in narodno svobodo albanskega prebivalstva, odgovarja črnogorska vlada, da je ta zahteva nepotrebna, ker vsebujejo črnogorski zakon vse garancije za versko in državljansko svobodo vseh državljanov.

Srbija odklonila demaršo velevlasti.

BELGRAD 1. (Izv.) Srbska vlada je danes odgovorila na zadnjo demaršo velevlasti. Odgovor je v vseh točkah negativen.

Srbija izjavlja v odgovoru, da toliko časa ne more odpoklicati svojih čet iz Albanije, dokler nova Albanija ne bo definitivno konstituirana in urejene državne oblasti.

Dalje tudi ne more odpoklicati svojih čet izpred Skadra, ker je po pogodbi zavezana, da podpira Črnogoro toliko časa, dokler definitivno ne bo sklenjen mir.

Konečno odklanja Srbija v svojem odgovoru insinucijo protektorata kake tuje države nad katoličani in muslimani v onem ozemlju, ki pride po miru pod srbsko državo.

Demonstracija velesil proti Črnigori.

RIM 1. (Izv.) „Popolo Romano“ poroča, da je predlagala Francija na veleposlaniški reuniji, naj se pomorska demonstracija proti Črnigori izvrši čisto mirno. Poverjena bosta s to nalogo Anglija in Avstrija. „Messaggero“ nasprotno poroča: Anglija zahteva, da se morata pomorske demonstracije udeležiti po dve državi trozveze in tripelentente.

RIM 1. (Izv.) Pomorska demonstracija velevlasti proti Črnigori se izvrši na ta način, da bodo velevlasti blokirale vse obrežje od Spuža do Lješa. Kake nadaljne odredbe dotedaj še niso sstlenjene.

DUNAJ 1. (Izv.) V vladnih krogih se zatrjuje, da se udeležijo Avstrija demonstracije

proti Črnigori s 3 oklopnimi in več manjšimi ladjami.

DUNAJ 1. (Kor.) Glede udeležbe Avstrije na mednarodni pomorski demonstraciji proti Črnigori v svrhu izsiljenja respektiranja sklepov velevlasti, so že izdana vsa potrebna povelja, da odide oddelek avstrijskega vojnega brodograja nemudoma v črnogorsko vodstvo.

DUNAJ 1. (Izv.) Avstrijska vlada je ukazala mornariškemu poveljniku, naj odpošlje oddelek avstrijske mornarice v črnogorsko vodstvo, da se udeležijo mednarodne pomorske demonstracije proti Črnigori.

Že tako dolgo napovedana demonstracija se bo torej vendar vršila. Avstrijski diplomaciji se je po tolikih blamažah, katere je doživela tekom balkanske vojne, posrečilo doseči prvi vidni uspeh. Zato se tudi silno trudi, da bi pripisala veliko važnost temu vspehu in izbrisala komično stran demonstracije, katero je dosegla milijonska Avstrija v boju proti pritlikavi Črnigori.

Dunajski oficijozni krogi neprestano zatrjujejo, da so vse velesile navdušene za to demonstracijo in da je le želeli, da se čimprej izvede.

A cela komedija je malo drugačna, kakor si jo predstavljajo avstrijski oficijozni krogi. Demonstracije se bosta udeležila le Avstrija in Anglija, mogoče tudi Italija. Rusija je definitivno odklonila svojo udeležbo in najbrže stori to tudi Francija, ker se francosko javno mnenje zopet kar nenadoma zavzema za Črnogoro in Srbijo. Kaj stori Nemčija, še ni znano.

A celo one države, ki so pripravljene izvesti demonstracijo, niso med seboj edine. Predvsem vladajo velike difference o vprašanju, koliko ladij naj odpošlje vsaka država. Nasprotstva vladajo tudi glede vrhovnega poveljstva. Avstrija zahteva poveljstvo zase in se sklicuje pri tem na svoje politično in teritorialno stališče napram Črnigori, Anglija pa se pri svoji zahtevi sklicuje na to, da je priznana kot prva moč na morju.

Ti dogodki pa so tudi z drugega stališča važnega pomena. Bolj ko kedaj prej, je sedaj dokazano, kako slaba in nezanesljiva je toliko od avstrijskih vladnih krogov naglašana solidarnost velesil.

Internacionalni položaj se je zopet znatno poslabšal, napetost povečala. Evropska diplomacija se nahaja pred novimi težkočami in komplikacijami se bodo še povečale, če se konča srbsko-črnogorski generalni naskok na Skader z uspehom.

BERLIN 1. (Kor.) Mala križarka „Breslau“ je dobila ukaz, da naj se udeležijo skupne demonstracije velesil proti Črnigori.

LONDON 1. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Malte: Oklopna križarka „Defence“ je dospela semkaj in dobila ukaz, naj odide jutri s šefom mornariškega vojnega štaba, admiralom Tronbridge, proti vzhodu.

Domneva se, da se križarka z ostalimi angleškimi ladjami, ki se že nahajajo na vzhodu, udeležijo pomorske demonstracije proti Črnigori.

DUNAJ 1. (Izv.) Uradno se poroča: Demonstracija evropskega brodograja, katere se vdeležijo vse velesile razven Rusije, torej tudi Francija, ki se je k temu koraku odločila v zadnjem trenutku kljub odporu javnosti, se izvrši v najkrajšem času.

Brodograje bo obsegalo 12—15 velikih vojnih ladij s potrebnimi pomožnimi križarkami in torpedovkami.

Avstrija odpošlje pod poveljstvom kontreadmirala Njegovana naslednje uradno navedene vojne ladje: Oklopnice „Franc Ferdinand“, „Zrinski“ in „Radetzky“, rapidno križarko „Admiral Spaun“, tri torpedne rušilce, prvo torpedno flotiljo s 6 torpednimi čolni in par manjšimi avizirnimi ladjami.

Francozi proti Avstriji.

PARIZ 1. (Izv.) Francosko javno mnenje je silno ogorčeno na Avstrijo. Političnih krogov se polasča velik nemir, ker se boje, da pride v internacionalnem položaju zopet do velikih komplikacij. Vsi listi pripisujejo krivdo Avstriji, ker je postopala v mnogih vprašanjih popolnoma na svojo roko. Listi zahtevajo, da se mora Francija odtegniti vsaki nasilni akciji proti Črnigori.

Odločilne operacije pred Skadrom.

CETINJE 1. (Izv.) Privatna poročila zatrjujejo, da se vrši že 48 ur stražen boj za skadrsko utrdbo. Tako Turki kakor Črnogorci se bojujejo z velikim heroizmom. Nepristano silno grmenje topov je slišati celo na Cetinje. Črnogorsko vrhovno poveljstvo je zaprlo vse oblegovalno okrožje in prepovedalo celo vsem evropskim vojnim atašejem, razven ruskemu, vstop v bojno linijo oblegovalnih čet. Črnogorski generalni štab je izjavil, da je trdnjava že sposobna za naskok in se je generalni naskok že pričel. Kaj dela srbska armada pred Skadrom, ni znano in se razširjajo vse mogoče vesti. Zatrjuje se, da srbski vrhovni poveljnik že ni dobil nobenega ukaza, da se ne sme udeležiti vojnih operacij pred Skadrom.

CETINJE 1. (Izv.) Odgovor črnogorske vlade na demaršo velevlasti še sedaj ni sestavljen, ker se vrše še vedno pogajanja in posvetovanja z balkanskimi zavezniki. Črnagora hoče očividno pridobiti na času, da pade med tem že Skader v zavezniške roke.

BELGRAD 1. (Izv.) „Mali Žurnal“ poroča, da se vrši bombardiranje Skadra z vso vehemenco in tudi z velikim uspehom. Več turških utrdb je že popolnoma uničenih. Padec Skadra se pričakuje od ure do ure.

BELGRAD 1. (Izv.) Bitka za Skader, ki se je pričela z napadom na Taraboš, se nadaljuje. Srbska artilerija obstreljuje z vso silo turške pozicije. Črnogorska infanterija je že stopila v akcijo. Rekognoscijski poleti srbskih avijatikov, ki so se vršili zadnje dni, so bili jako dragoceni.

CETINJE 1. (Izv.) Po silno krvavem boju so danes srbski vojak zavzeli dve važni predutrdbi na Tarabošu.

Sedaj se vrši strašna bitka za Brdico, katero naskakujejo Srbi z nepopisno hrabrostjo.

revolucijam, je strela razklala od vrha do tal.

Ob vsakem takem nesrečnosnem pojavu je v pajčolan zaviti mož pritrjeno vzdihniti in je naganjal svojega konja, tako, da so jezdec z vso naglostjo dirjali po glavni cesti. Ko so bili že približno pol milje oddaljeni od mesta, so srečali družbo kmetov, ki so vzlic slabemu vremenu veselo korakali proti Rimu. Oblečeni so bili v praznična oblačila, na glavi so nosili čepice po načinu osvobodencev v znamenje, da je od tega dne ljudstvo svobodno. V pajčolan zaviti mož je hotel kreniti s ceste v stran, toda eden izmed njegovih spremljevalcev je zagrabil njegovega konja za uздо in ga je tako prisilil, da je nadaljeval svojo pot. Ko so jezdili mimo kmetov, je nekdo vzdignil palico, češ, da naj se ustavijo. Jezdec so ubogali.

„Ali prihajate iz Rima?“ je vprašal kmet.

„Da,“ je odvrnil spremljevalec v pajčolan zavitega moža.

„Kaj pravijo o Oenobarbi?“

V pajčolan zaviti mož se je stresel.

„Govore, da se je rešil,“ je odgovoril eden izmed jezdecov.

„Kam je bežal?“

*) Neronov pridevek Oenobarbus pomenja „vinska brada“.

Črnogorski poveljnik odklonil odhod civilistov iz Skadra.

CETINJE 1. (Izv.) (Uradno). Črnogorska vlada je danes odgovorila zastopnikom velevlasti, da obžaluje, da ne more ugoditi njih zahtevam glede odhoda civilnega prebivalstva iz Skadra, ker je črnogorsko vrhovno armadno poveljstvo odklonilo izročitev štirirane depeše poveljniku skadrskih posadke. Vendar pa je vlada pripravljena, predložiti armadnemu poveljstvu v vpoštevanje jasno izraženo, od turške vlade podpisano noto glede odhoda civilnega prebivalstva iz Skadra.

Mirovni pogoji velevlasti.

CARIGRAD 1. (Kor.) Kolektivna nota, katero so izročili včeraj poslaniki velevlasti Porti, se glasi: Podpisani poslaniki naznanjajo cesarski otomanski vladi, da predlagajo velevlasti, katerih posredovanje je Turčija že sprejela, sledeče mirovne pogoje:

1. Mejo otomanskega cesarstva v Evropi naj tvori direktna črta Enos-Midija. Vse zapadno od te črte ležeče ozemlje mora odstopiti Turčija zaveznikom, razven Albanije, kateri določijo meje in ustavni sistem velevlasti same.

2. Odločitev v vprašanju Egejskih otokov pripade velevlastim.

3. Turčija izjavi svoj popoln desinterese glede Krete.

4. Velevlasti ne morejo podpirati zahteve balkanskih zaveznikov po vojni odškodnini. Vendar se bodo vojskujoče se države lahko udeleževale posvetovanj posebne mednarodne komisije, ki bo imela nalogo, urediti opravičeno udeležbo balkanskih zaveznikov na otomanskem državnem dolgu in finančnih bremenih novoosvojenega ozemlja.

5. Tako, ko se sprejme ta podlaga prehodne mirovne pogodbe, morajo prenehati vse sovražnosti na boljšiču.

CARIGRAD 1. (Kor.) Pozno zvečer je bila včeraj sklicana seja ministrskega sveta, ki se je posvetovala glede odgovora Porte na mirovne predloge velevlasti.

CARIGRAD 1. (Kor.) Kakor se zagotavlja, bo Porta še tekom današnjega dne odgovorila velevlastim, da sprejme predložene pogoje.

CARIGRAD 1. (Kor.) Odgovor Porte na kolektivno noto velevlasti je bil danes dopoldne izročen avstrijskemu poslaniku, grofu Pallaviciniju kot doyenu diplomatskega zbora. Porta izjavlja v odgovoru, da sprejema predloge velevlasti en bloc.

CARIGRAD 1. (Kor.) Porta je izročila grofu Pallaviciniju odgovor na demaršo velevlasti ob 11 dopoldne. Pallavicini je izročil noto nemudoma tudi ostalim poslanikom velevlasti. Nota je jako kratka.

LONDON 1. (Izv.) Diplomatični krogi zatrjujejo, da je tudi balkanska zveza zadovoljna z linijo Enos-Midija, vendar pa odločno zahteva vojno odškodnino. Dalje stoji balkanska zveza na stališču, da pripadejo vsi Egejski otoki Grški. Glede Albanije balkanski zavezniki sicer priznajo kompetenco velesil, zahtevajo pa, da dobi Grška oni del ozemlja, ki leži nasproti Jonskim otokom.

Pogoji balkanske zveze.

PARIZ 1. (Izv.) „Matin“ poroča iz Sofije z dne 31. marca: Balkanski zavezniki izročijo svoj odgovor na mirovne pogoje ve-

„Pravilo, da so ga videli na apijski cesti na poti v Napoli.“

„Hvala!“ so dejali kmetje in so nadaljevali svojo pot v Rim, vzdikajoč: „Živel Galba! Smrt Neronu!“

Ti klici so vzbujali druge, v ravnini in po taborih na obeh straneh ceste so se začeli glasovi pretorijancev, preklinjajoči cesarja z najstrašnejšimi kletvicami.

Jezdec so nadaljevali svojo ježo; čez četrt milje poti so srečali četo vojakov.

„Kdo ste?“ je vprašal eden izmed njih ter jim zastavil pot s sulco.

„Galbovi pristaši, ki iščemo Nerona“, je odvrnil neki jezdec.

„Potem vam želimo več sreče, nego smo jo imeli mi,“ je dejal vodja, „kajti nismo ga našli.“

„Kako to?“

„Da, rekli so nam, da ga srečamo na tej cesti, in ker smo zagledali četo konjnikov, smo menili, da je on.“

„In?“ je dejal v pajčolan zaviti mož s tresočim glasom.

„Ubil smo ga,“ je odvrnil vodja; „še, ko smo si ogledali truplo, smo zapazili, da smo se zmotili. Bodite srečnejši od nas, in Jupiter naj vas varuje!“

(Dalje).

PODLISTEK.

AKTA.

Zgodovinski roman iz Neronovih časov.
Spisal Aleksander Dumas. — Prevel F. P.

XVII.

Tri mesece po dogodkih, ki smo jih pripovedovali ravnokar, je nekakega deževnega večera, ki mu je imela slediti viharna noč, jahalo petero mož skoz nementanska vrata in sicer v smeri proti Nomentu. Ozi, ki je jezdil na čelu in ki se ga je lahko smatralo za poveljnika čete, je bil bos in je nosil modro tuniko, pregrnjeno z dolgim temnobarvnim plaščem; obraz mu je bil zakrit z gostim pajčolanom, morda zato, da je bil varen pred dežjem, ali pa, da se je lahko izogibal radovednim pogledom. Dasi je bila noč strašna, dasi so neprenehoma švigali bliski in so udarjale strele, se zemljani niso preveč menili za to, kajti imeli so dovolj opravka s svojim lastnim prevratom. V cesarskem mestu je bilo res vse ljudstvo pokoncu; krik množice je bil podoben divljanju oceana, po cestah si lahko srečeval vsakih sto korakov posamezne popotnike, ali pa male skupine, kakor je bila ta, ki smo jo opisali ravnokar. Na obeh straneh

ceste, vodeče v Alarijo in v Noment, so sedvigali šotori pretorijancev, ki so bili zapustili svoje v notranjosti mesta nahajajoče se vojašnice in so se svobodno in varno vtaborili zunaj mestnih zidov.

Bila je, kakor rečeno, ena izmed onih noči, ko vse stvari v naravi tarnajo in vzdihujejo in ko rabi človek svoj glas samo za to, da preklinja. Kdor bi bil tako nemarno uzel tega poveljnika konjnikov, bi bil morda menil, da hočejo ljudje in bogovi nad njim stresti svojo jezo. V hipu, ko je zapuščal Rim, je zapihljala tako čudna sapica, da so strepetala drevesa, da se je stresla zemlja in da se je zdelo, kakor da se konji rezgetajo sklanjajo in da se hiše, raztrešene po pokrajini, zibajo na lastnem temelju. „Ti sunki so trajali le malo sekund, toda pretresli so ves Apenin od Regija pa do Alp, tako, da je trepetala vsa Italija. Čim so jezdec prijahali most čez Tiber, je nekdo izmed njih opazil, da voda, mesto da bi tekla proti morju, sili nazaj k studencu — pojav, ki so ga bili poslednjikrat opazili onega dne, ko je bil umorjen Julij Cezar. Slednjič so dospeli na grič, odkoder je bilo videti ves Rim in na katerem je rastle cipresa, stara kakor večno mesto. Naenkrat se je zazdelo, kakor da se hoče razpočiti nebo, jezdec je zakril oblak, dišeč po žveplu, strašno je zagrmelo, in stoletno drevo, ki je ljubovalo vsem viharjem in

levlasti, tekom jutrnjega dne. V odgovoru bodo naznanili, da sprejmejo obmejno črto Enos-Midija kot bazo za nadaljna pogajanja, obeam pa bodo zahtevali tudi odstoj Egejskih otokov, volno odškodnino in predačo vseh turških čet zapadno od linije Enos-Midija. Očividno je, da se nanaša zadnji pogoj na Skader. Zavezniki so pripravljeni ustaviti sovražnosti le v tem slučaju, če Turčija sprejme te pogoje.

OPERACIJE PRI ČATALDŽI.

Bolgarski vspehi.

SOFIJA 1. (Kor.) Predvčeršnjem popoldne so prodirale tri turške divizije iz Bujač-Čekmedže proti bolgarskemu desnemu krilu pri Čataldži. Turško prodiranje je podpiralo tudi osem vojnih ladij, ki so vkrcane pri Kumburgasu in Kasteru, a vse ni nič pomagalo. Bolgarska artilerija je pognala sovražnika nazaj, nakar je bolgarska infanterija podvela bajonetni naskok in prisilila sovražnika, ki je pustil na bojišču veliko število mrtvih in ranjenih, da se je umaknil v velikem neredu.

Včeraj zjutraj je bataljon Turkov prodiral proti vasi Arnavtke, a se je moral vsled slinaga bolgarskega ognja v divjem neredu umakniti. Istočasno je prodiralo 8 turških bataljonov od Kumburgasa proti Jalosu. — Bolgari so sovražnika z bajonetnim naskokom vrgli nazaj in mu prizadejali velike izgube, kljub temu, da je turške operacije podpiralo tudi turško brodogradništvo.

Turki tudi „zmagujejo“.

CARIGRAD 1. (Kor.) Veliki vezir je naznanil tujim poslanikom, da so se končale operacije na levem turškem krilu s popolno zmago turškega orožja. Turki so osvojili zopet nazaj vse pozicije, katere so izgubili prejšnji dan, tako da se nahajajo zopet v svojih starih pozicijah.

CARIGRAD 1. (Kor.) Danes je dospel semkaj transport ranjencev iz Čataldže. Med vojaki se nahaja tudi več bolgarskih vjetnikov.

CARIGRAD 1. (Kor.) Današnje oficijalno poročilo vojnega ministra pravi: Včeraj se je na levem krilu čataldže linije vršil hud artilerijski dvoboj. Proti večeru je bila neka bolgarska četa pri umikanju decimirana. — Po poročilih nekega ujetnika, je bil 15. bolgarski polk tekom bitke pri Bujač-Čekmedže skoro popolnoma uničen.

Zanimive številke o nazadovanju naše zunanje trgovine.

DUNAJ 1. (Kor.) Po statističnem izkazu trgovinskega ministrstva o zunanji trgovini avstrijskega carstva ozemlja, je znašal meseca februarja uvoz 266 3, izvoz pa 207 7 milijonov kron, torej minus 26 7 mil. Meseca januarja je znašal uvoz 516 2, izvoz 410 4 mil. K, torej minus 43 6 mil. V primeri z lanskim letom pa so se pasiva trgovinske bilance za meseca januar februar zmanjšala od 182 milijonov K na 105 8 milijonov.

Sasanov demisijonira? Izvolski na površju.

PARIZ 1. (Izv.) V tukajšnjih diplomatskih krogih se trdovratno vzdržuje vest, da bo Sasanov v kratkem demisijoniral in da postane zunanji minister zopet dosedanjí poslanik v Parizu, Izvolski.

Na dan z resnico!

IV.

Karakteristično pri g. dr. Rostoharju je, da vam postavlja premise, ki jim morate le pritrditi, potem pa hitro izvaža iz istih premis zaključke, ki jih morate absolutno odklanjati. Povdarja n. pr., kako da imamo mi avstrijski Slovani, posebno pa še mi Slovenci, ves interes na tem, da se Avstrija ohrani, takoj na to pa zahteva, naj odobrujemo avstrijsko politiko, ki po našem globokem uverjenju izpodkopa temelje bodočnosti te države. Stavlja najnaravneje in najopravičeneje zahtevo, naj sledimo politiki zdravega razuma, potem pa pritrdi zopet zopet avstrijske diplomacije, ki je v kričečem nasprotju z zdravim razumom.

Ako bi hotel dr. Rostohar prirediti, recimo, nekako anketo, da izve sodbo razsodne evropske javnosti o politiki Avstrije v konfliktu s Srbijo, smo uverjeni, da bo pri ogromni večini sodba ta, da vse avstrijsko postopanje v tem konfliktu ni bilo — pametno, da je nanesele tej državi ogromne škode na nje materialnih interesih in na nje moralnem ugledu. Sodba vse razsodne in objektivne javnosti bo, da smo si s svojo politiko nerazuma nakopali sovraštvo tam, kjer bi bili lahko deležni najiskrenejših simpatij in resničnega prijateljstva, ki bi bilo večalo ugled naše države, množilo nje politično moč in zagotavljalo najuspešnejšo eksploatacijo na naravnih virih tujih bogatih dežel.

Je-li je to politika razuma, ki jej sledi avstrijska diplomacija ob albanskem vprašanju?

Je-li to politika pameti, da trošimo nezimernih žrtev za neko bodočo državno vojbo, ki so jej oblike in sestiava še v

megli in glede katere je že danes gotovo dejstvo, da ne bo nikdar naša, da torej sejemo milijone, kjer žetev ne bo naša! To bi bila ena žalostna stran medalje — nespameti. Druga je še temnejša, ker kaže žalostne perspektive v bodočnost. Mislimo na sovraštvo, ki smo si je nakopali se svojo albansko ljubeznijo!

Gospod dr. Rostohar! Pustimo na strani vsako sentimentalnost, abstrahirajmo od vsake morale in — če hočete — tudi od vseh etičnih vezí, ki spajajo velik del prebivalstva te države z balkanskimi državami, s katerimi je prišla Avstrija v navskrižje radi albanskega vprašanja, — in premotrujmo to vprašanje se stališča hladno računajočega trgovca. Na eni strani imamo bodočo Albanijo s cirka 1 milijonom prebivalstva, brez kulture, brez naravnih virov, z neplodnim terenom, s skalovito puščavo in s prebivalstvom na tako nizki stopnji razvoja, da mu bo treba šele privzgojiti smisla za redno državno življenje, tako, da minejo gotovo desetletja, predno postane ta dežela in to prebivalstvo uvaževanja vredno — konsument in predno bi postala ta bodoča Albanija le v najmanjši meri zanesljiv komponent naše balkanske politike! Če bi sploh postala kedaj. A to je ravno, čemur se upira zdravi človeški razum: da namreč naslanjamo svojo albansko politiko na zavezništvo njh, ki nam so in bodo tam doli — najnevarnejši konkurenti. Le totalna slepota si more domnevati, da je politika Italije ob albanskem vprašanju odkrita in lojalna napram nam! Ravno sedaj smo priče igre, ki nam — kakor Avstrijcem — sili rdečico v obraz. Naši oficijozni triumfirajo, češ, da Evropa soglašja z nami, ali ko gre za to, da se ta pretvezna volja Evrope uveljaví z dejanjem nasproti Črnigori, prepuščajo delo — Avstriji! Celo naši najintimnejši zavezniki se umikajo od nevarnega ognja. Nemčija se drži previdno rezervirano in utihnila je vsoka pesem o „nibelunški zvestobi“. Italija pa še posebno rada prepušča, da Avstrija vali odij na se in si nakopuje sovraštvo balkanskih narodov, računaje, da iz zrnja tega sovraštva bo killo klasje italijanskih interesov.

Ta albanska politika nas je srečno dovela do — splendide izolacije, do osamljenosti.

Nasproti bodoči Albaniji stoji balkanska zveza — zveza urejenih držav, ki so bile že v dosedanjih svojih mejah element kulturnega napredka in gospodarske povzdige, ki bodo po svojih sedanjih zmogah naravnost mogoča politična potencia, ki bodo tudi številno odtehtavale dvanaest Albanij, in ki bodo vsled vsega tega neprecenljiv konsument za evropsko industrijo in trgovino.

Mi smo torej trgovci, ki smo se obsodili pri dobrem konsumentu radi nade, da dobimo — slabega!!

Je-li to politika razuma — velenjenji gospod dr. Rostohar?! Tako je bilanca naše dosedanje balkanske politike. Pasivna je — žalostno pasivna še posebno zato, ker ni v soglasju s čustvovanjem velike večine lastnega prebivalstva.

To je politika — nespameti. Seveda se dr. Rostohar sklicuje na to, da nam hoče Srbija postati rivalinja ob Jadranskem morju. To pa je odprto vprašanje in mi opozarjamo g. dr. Rostoharja na dejstvo, da je celo neslovanskih politikov in nacionalnih ekonomov, ki drugače sodijo, nego on, in ki menijo, da bi srbska luka ob Adrijali celo koristila Cislajtaniji v nje konkurenčnem boju z Ogrsko. Pa naj bo že to kakor hoče: gotovo je, da bi nam bilo to srbsko tekmovanje bogato kompenzirano — politično in gospodarski — po prijateljskih odnosih z balkanskimi državami!!

Da, razum nam pravi, da si mi Slovenci moramo želeli ohraniti Avstrijo. Toda ne Avstrijo z nje dosedanjimi tradicionalnimi zmotami, ampak, ki bo umela, da jo nje mislija sili na Balkan in ki bo umela, da dobra avstrijska balkanska politika ne more biti protislovanska, ne v notranjem, ne napram narodom na Balkanu.

Aut aut! Ali sledimo politiki razuma in postanemo balkanska sila, kar moremo postati le, če se odpovemo politiki slavofoštva, ali pa se odpovemo svoji bodočnosti na Balkanu...!

To je resnica, ki mora na dan!

Za občinske volitve.

Volilec na Greti!

Politično društvo „Edinost“ sklicuje po vaši želji za prihodnjo nedeljo, dne 6. t. m., popoldne shod volilcev za Gretu in bližnjo okolico. Natančnejši kraj in čas se objavi pravočasno.

Greta je potemtakem prva, ki želi shoda volilcev, da se na njem porazgovore volilci o bodočih občinskih volitvah. Na vas, zavednih narodnih gretskih volilcih, je torej, da se snidete na tem shodu v čim najčastnejšem številu in tako pokažete svoje živo zanimanje za javne stvari.

Ne odlašajte z reklamacijami!

Volilski imeniki so uradno razpoloženi na vpogled od torka, dne 18. marca t. l.,

pa do vštete ponedeljka, dne 28. aprila t. l. Ker se morejo reklamacije vlagati edino le v tem času in so pozneje vložene reklamacije brezpredmetne, brezuspešne, pozivamo vse one volilne upravičence, ki ali sploh niso vpisani v volilnem imeniku ali pa niso pravilno vpisani, da nikakor ne odlašajo z reklamacijami, temveč store čim prej svojo dolžnost. Čas do 28. aprila ob 2 popoldne poteče kmalu in potem je stvar prepozna.

Kdor mora torej reklamirati svojo volilno pravico, naj stori to takoj, naj nikar ne odlašja reklamacije na zadnje dni, ko lahko pride kaka zapreka, da ne bo mogel reklamirati, in tako potem izgubi svojo pravico, ne da bi jo mogel zopet pridobiti. Isto velja tudi za vse popravke nepravilnega vpisa.

Delo proti koncu reklamacijske dobe se bo tako nakopičilo, da ga bo le s težavo mogoče premagovati; zato pa tudi zelo dolga reklamacijskim odborom njihovih delo, če storite že sedaj svojo dolžnost. Posebno je potrebno to za one, ki morajo svojo pravico šele dokazati in si morajo šele nabaviti potrebna dokazila morda celo od zunaj, od izventržaskih občinskih (domovnice) in župnih (izpiski iz krsne knjige) uradov.

Nihče naj torej ne odlašja, temveč naj se takoj prepriča pri najbližjem volilnem lokalu, kjer je volilski imenik na razpolago, ali je vpisan in ali je pravilno vpisan.

Zaupniški sestanki v mestu.

Sestanek volilcev za V. okraj se bo vršil danes, dne 2. aprila, ob 8 zvečer v gostilni Conte Verde vhod iz ulice Piccardi in Rossetti.

Sestanek volilcev za prvi mestni okraj se bo vršil v petek, dne 5. aprila, ob 8 zvečer v gostilni „Alla Stazione“ v ul. Lazzaretto vecchio 31.

Sestanek volilcev III. mestnega volilnega okraja se bo vršil v četrtek, dne 3. aprila ob 8 in pol v prostorih „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ v ulici Torre bianca št. 41.

Zaupniški sestanki v okolici.

Sestanek volilcev za Rocol se bo vršil v četrtek, dne 3. aprila ob 8 zvečer v prostorih „Gospodarskega društva“ v Rocolu.

Volilni odbor za Opčine bo imel sestanek v četrtek, dne 3. aprila v restavraciji Malalan ob 8 30 zvečer.

Predsednik volilnega odbora.

Kaj je potrebno za reklamacijo?

Kdor ima vse lastnosti, ki jih predpisuje zakon kot predpogoj za volilno pravico, pa vlic temu ni vpisan v volilnem imeniku, mora reklamirati volilno pravico zase in dokazati, da ima vse one lastnosti, ki jih predpisuje zakon.

Dokazati je treba:

I. Za IV. mestnin II. okoličanski volilni razred:

- 1., da je dotičnik avstrijski državljan;
- 2., da je pred dnevom razpisa volitev (dne 3. marca t. l.) dovršil 24 let;
- 3., da je bival na dan razpisa volitev vsaj tri leta že v tržaški občini. (Volilno pravico ima tam, kjer je imel na dan razpisa volitev, dne 3. marca t. l. 1913., stalno bivališče. Če je tedaj imel stalno bivališče v mestu, ima volilno pravico v mestu, če pa je stalno bival v okolici, pa jo ima v okolici).

Za prvo dvojico je najboljši dokaz voliška knjižica; kdor pa ni bil voljak, dokaže avstrijsko državljanstvo s „domovnico“ dovoljno starost pa s „krsnim listom“ ali pa „matičnim izpis-kom“.

Po najnovejših informacijah veljajo delavske knjižice le tedaj kot dokazilni dokument za avstrijsko državljanstvo, če so izdane po županstvu dotične občine, v katero je pristojen lastnik knjižice.

Potrdilo za triletno bivanje izdaja v mestu in predmestjih, ki spadajo pod policijsko območje — policija, v okolici, ki ni pod policijskim območjem pa — orožništvo.

II. Za ostale volilne razrede.

Kdor hoče dokazati, da ima volilno pravico v volilnih razredih, za katere je določena posebna vrsta predpisane davka, mora dokazati predpis realnega (zemljišnega ali hišnega) davka z davčno knjižico, predpis osebnega davka pa z dotičnim podpisom davčne oblasti ali „opominom“ ali pobotnico.

Za I. razred je predpisano najmanj 400 K osebnega ali 200 K realnega davka; za II. razred najmanj 100 K osebnega ali 50 K realnega; za III. razred vsaj 20 K osebnega ali 10 K realnega davka.

V okolici voli v I. razredu vsak oni, ki ima predpisane vsaj 20 K osebnega ali 10 K realnega davka.

Občinske doklade se ne všteto v to davčno svoto!

III. Za vse volilne razrede.

Če volilec ni pravilno vpisan v volilnem imeniku, je treba reklamirati zaradi vsake pogrške. Na vsak način pa je a b-

solutno potrebareklamirati tedaj, če je pri volilčevem bivališču navedena napačna hišna številka, kajti volilske legitimacije in glasovnice se bodo dostavljale po pošti, in kdor ni naveden v imeniku s pravim bivališčem, ne dobi legitimacije in glasovnice. Za dokaz bivališča velja, kar smo rekli zgoraj: potrdilo policije oz. orožništva.

Prav tako je tudi treba reklamirati, če je kdo vpisan kot sin pok[ne]ga („fu“) očeta, namesto še živega („di“) ali narobe. V takem slučaju velja kot dokazilo „smrtovnica“ ali potrdilo, da dotičnik živi. Tako potrdila izdaja župni urad.

Pozivljamo pa vse volilce, ki hočejo reklamirati volilno pravico, naj storeto potom naših reklamacijskih uradov ne pa po onem magistralnem uradniku, kjer je volilski imenik razpoložen. Ne zapuajte tega važnega dela nikomur drugemu, nego edino le našim zanesljivim ljudem!

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

SHOD VOLILCEV

za mesto in okolico

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 6. t. m., ob 9 in pol dop.

v gledališki dvorani

„Narodnega doma“ v Trstu.

DNEVNI RED:

Občinske volitve.

Narodni volilci iz mesta in okolice! Udeležite se tega shoda v čim najobilnejšem številu!

Domače vesti.

Imenovanja v poštni službi. Za poštne asistente so bili imenovani poštni praktikanti: Oton Mayr, Lino Lauletich, Fran Koprivec, Ludovik Mikuš in Ludovik Dittrich za Trst I; Ivan Bačić in Anton Ivessa za Pulo; Božo Rimanić za Mali Lošinj; Fran Lapanje za Novomesto; Srečko Černić za Koper.

Imenovanje v davčni službi. Davčni oficijal Ivan Lovrič je imenovan za upravitelja v IX. činovnem razredu; davčni asistent Angelj Vernier je imenovan za davčnega oficijala.

S sprejemanjem darov v razne dobrodelne namene, za CMD, „Dijaško podporno društvo“ razna društva itd. ima zasti uprava našega lista, pa tudi uredništvo, in seradni oddelci in celo vodstvo tiskarne včasih toliko nepotrebnega dela in sitnosti, da bi bilo v resnici najbolje, ko bi darovalci ne izročali svojih darov našemu upravnštvu, uredništvu, in seratnemu oddelku ali vodstvu tiskarne, temveč naravnost blagajniku ali blagajničarki dotične CMD podružnice ali onega društva, kateremu je denar namenjen. Seveda pa je list vedno rad na razpolago za priobčitev dotičnih darov in darovalcev, ki jih potem objavi ali dotično društvo, ali pa darovatelj sam, s pripombo, naj se svota inkasira pri njem.

Gre torej edino le za to, da bi se denar ne izročal pri nas, kajti večkrat se dogaja, da pride blagajnik dotičnega društva po dvakrat, trikrat k nam po izkazani denar, a a ne najde dotičnika, ki je denar sprejel. In tako se izgublja edino le čas in večkrat ustvarja po nepotrebnem nevolja. Torej je bolje, da se stvar uredi tako, kakor smo omenili zgoraj in naprošamo zaradi tega blagajnike oz. blagajničarke društev, katerim se navadno namenljajo darovi, da nam naznanijo svoje natančne naslove, da jih eventualno priobčimo v listu.

Sporod koncerta podružnice „Glasbene Matice“ v Trstu, ki se vrši v soboto, dne 12. aprila:

1. B. Smetana: „Libuša“, overtura za veliki orkester.

2. Dr. A. Schvab: „Zlata kangli-ca“, za mešan zbor in sopran solo s spremljevanjem orkestra.

3. a) E. Adamič: „V snegu“, b) dr. G. Krek: „Idila“ mešana zbor.

4. Wagner-Wilhelmy: „Valterjev a pesem“ iz opere „Mojstri pevci iz Norimberga“, parafraza za violino in orkester.

5. A. Foerster: „Turki na Slavici“, balada za mešan zbor, soli in orkester.

6. G. Bizet: „L'Arlisienne“, suita za veliki orkester. I. Prelude, Menuet, III. Adagietto, IV. Karillon.

Sedeži so v predprodnji pri vratarici „Narodnega doma“. Sedeži v pritličju stanajo z vstopnino vred K 3, 2-50 in 2, na galeriji K 1-60. Lože a K 15.

Iz pekovskih krogov. Naši socijalistični peki prirejajo zborovanje, kongrese in občne zbornice. Ali, da si so peki, organizirani pri socijalni demokraciji, po ogromni večini Slovenci, se poročila ne objavljajo slovenski. Velike svote denarja, nad polovico prispevkov, 500—600 K mesečno, pošiljajo centrali. Za podpore odpada šele petina inkasiranega denarja. Ali menijo gg. Kermolji in Skoki, da so to knofci. Ne, to so drage kronce — žulji slovenskih delavcev. Poleg te materialne škode moramo mi slovenski peki še trpeti škodo v nacionalnem pogledu.

Seveda trde socijalni demokratje, da je to vse prav in v redu. Mi pa pravimo, da ni prav, da je v času, odkar obstoji naša podružnica, odšlo na Dunaj kakih 50000 K. Pri tem pa naglašamo, da ni dobila tržaška podruž. za vsa pekova gibanja niti vinarja iz onega denarja. Zato se je tudi zadnje gibanje izjalovilo, ker ni bilo denarja.

Zato pa so tudi lepo povili svojo rdečo zastavo, češ, da gibanje ne vodi socijalistična stranka, ampak delavski odbor pekove zveze, to je tisti, ki spadajo v pekovo bolniško blagajno. Pred vsem pa bodi na glas povedano, da mi nismo krivirili in da nismo bili mi krivi, da je štrajk ponesrečil. Kriva je bila centrala, ker ni poslala nikake pomoči, ampak le nekega zaupnika, ki je prišel v Trst na — razgled in nam govoril nemški, da ga mi pekovski delavci nismo razumeli.

To so dejstva, ki bi morala odpreti oči vsakemu slovenskemu peku, da bi videl, da smo samo v stafažo, ne da bi dobivali kake koristi.

Za 40-letno zvesto službovanje je dobil postiljon Miha Ogrizek zaslužno medaljo, ki mu jo je v navzočnosti službe prostih postiljonov in podjetnika Dolenc izročil včeraj podpravitelj poštini uradov, g. Bonetta. Lepo je to, da se izreka priznanje tudi najnižemu za njegovo zvestobo in mi čestitamo odlikovanca na tem počestitju. Odločno pa moramo grajati, da tudi pri takih prilikah služi tista nemška formula. Nagovor gospoda podpravitelja je bil nemški, da si oni, ki so mu bile te besede namenjene, ne zna nemški. Sploh so bile med navzočimi le tri osebe, ki razumejo nemški: dva postiljona, pa g. Dolenc. Razum teh dveh postiljonov so bili ob tem slovesnem činu sami Slovenci. Vendar niso imeli za tako priliko niti ene besede slovenske. Reče Ogrizek je bil v največji zadregi in se je zahvalil v tržaškem italijanskem dialektu — kolikor ga pač zna. Ne le princip pravičnosti in dolžnega spoštovanja do narodnosti odlikovančeve, ampak tudi najelementarnejša taktčnost do narodnosti odlikovanca bi bila zahtevala, da ga ne spravljajo v tako zadrego. Ali kdo bo iskal pri tržaškem poštinem ravnateljstvu obzirnosti in takta napram Slovincem?

Germanizacija v Bosni dosega lepih uspehov, kakor kaže ta le dopisnica, ki jo je prejela neka tržaška trgovka iz Bos. Broda: An Ich bitte um Ihre Werte Preisliste Ih mehten beschreiben für meine Scheft meh-rere zahn Gochachtungsvoll Mehmed.

Avstrijska politika je dosegla tu največji triumf: celo Mehmed v Bosni naročajo že za h n za svoj Sheft!!

Za kruh. Od Sv. Sobote nam poročajo o silnem razburjenju, ki se je polastilo domačega škedenjskega delavstva zaradi prakse, ki so jo uvedli pri razkladanju parnikov, ki dovažajo riž za tamošnjo čistilnico riža. Včeraj zjutraj se je namreč moralo začeti razkladanje parnika „Adriatico“, ki je pripeljal za čistilnico 50.000 vreč riža. Domačini so brez kruha, brez zaslužka, in popolnoma je umljivo njihovo prizadevanje, da bi si dobili zaslužka pri razkladanju riža. Prišlo je torej k Sv. Soboti okrog 100 domačih delavcev, a tu so videli, da so jim delo prevzeli že drugi, namreč mestni pristajniški delavci.

Domačega delavstva se je polastilo velikansko razburjenje in skoraj bi bilo prišlo celo do spopadov med delavstvom, ko bi ne bil prisel na lice mesta močan oddelek policije, 30 mož, ki je ves dan stražil parnik in delavce, ki so delali na njem.

Z ozirom na pomanjkanje dela in zaslužka, na katerem tako občutno troji domače okoliščinske delavstvo, bi bilo pač najnujno potrebno, da se naš okoliščinski poslanci pobrigajo za to stvar in posredujejo, da bi domače delavstvo prišlo vsaj od časa do časa do tako krvavo potrebnega zaslužka, kajti tudi okoliščinski delavec potrebuje kruha, ako hoče živeti. Priporočamo torej prav topleto zadevo našim poslancem.

Napoleon na Elbi. Rusija je zadala Napoleonu smrten udarec. „Bitka narodov“ pri Lipskem, v kateri je Napoleon tudi podlegel, je bilo le nadaljevanje začeta konca, ki je prišel za Napoleona na snegu in ledu prostrane Rusije. Z nadčloveškim naporom je še poskušal, da se na tleh Francije same upre invaziji svojih sovražnikov, ki so mu porazenemu sledili. Ni vspel. Izčrpane sile francoskega naroda so bile prešle, da bi odvrnile od Napoleona zadnje udarce zle usode. Dne 31. marca 1814 so meli zavezniški svoj shod v Pa-

rizu, a Napoleon, nekdanji vladar sveta in narodov, se je moral odreči cesarski kroni, da postane neznan knez, orel z odrezanimi peroti, male kneževine Elbe.

Odborova seja „Matice Slovenske“ bo v četrtek, dne 3. aprila 1913 ob 6. uri zvečer.

Dnevni red: 1. Poročilo načelnštva, 2. Potrditev zadnjega zapisnika, 3. Tajnikovo poročilo, 4. Poročilo o glavni skupščini 1913, 5. Volitev prezidija, ostalih funkcionarjev in odsekov, 6. Slučajnosti.

Vse one dame, ki so sodelovale na Ciril-Metodovem plesu, so vladno vabljeni na jako važno sejo danes v sredo ob 4 popoldne v „Slovanski Čitalnici“. Na gotovo svidenje. Odbor ženske CMD podružnice.

Društvene vesti.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes, v sredo, zvečer pevska vaja za mešani zbor. Ker so to zadnje vaje pred koncertom, prosim točne in polnoštevilne udeležbe. Pevovodja.

Kolesarsko dr. „Balkan“ priredi v nedeljo, dne 6. aprila, točno ob 1/1 popoldne izlet izpred kavarne „Minerva“. Vrš se tudi dirka juniorjev, ki imajo čas za vpis do sobote. Vpisnina je K 5. Člani iz Briščekov, naj čakajo ob eni pri Obelisku na Opcinah.

Slov. ak. fer. dr. „Balkan“ v Trstu. Danes ob navadni uri sestane! Radi nadomestne volitve nekaterih društvenih funkcionarjev, ki se odpeljejo v vseučiliška mesta polnoštevilna udeležba neobhodno potrebna.

Porotno sodišče.

Lastno ženo umoril.

Razpravi predseduje dež. sodni svetnik dr. Steg, orisodnika sta svetnik dr. Pachor in sodnik dr. Spangia. Državno pravnišтво zastopa dr. Tomičič; branitelj dr. Mandić; kot zastopnik civilne stranke pa je navzoč dr. Pangrazi.

Obtoženec: Josip Marčan, rojen leta 1872. v Dragi Bakarski in pristojen v občino Trsat—Sušak, ki je obtožen, da je v Hosti-Pehlinu dne 2. avgusta 1912. tako z nožem ranil na levem boku svojo ženo Marjo, da je dne 6. avgusta umrla za izkrvavljenjem.

Izrečani so bili sledeči porotniki: Blažina Franc, Cetinčič Andrej, Dugolin Alojz, Ercigaj Jakob, Kocjančič Franc, Mankoč Ivan, Millionich Giovanni, dr. Millionig Matija, Pinter Jernej, Žgur Aleksander, Urbančič Josip, Žerjal Anton.

Dr. Pangrazi — sodnik v jezikovnih vprašanjih.

Umor soproge je pač tako resna stvar, da bi mislil človek, ki misli človeški, da razprava proti obtoženci, kateremu se očita tak zločin, vendar ne bi mogla biti nikomur dobrodošla prilika za razkazovanje nacionalne nestrpnosti in zadrklivosti. Toda celo taka resna stvar je pred tržaškim porotnim sodiščem, žal, morala dati povod blvšemu c. kr. sodniku in sedanjemu odvetniku dr. Pangraziju, da je skušal uveljavljati svoja jezikovna „načela“, menda da bi tako — v smislu zakona, ki ga vendar dobro pozna — „olajšal“ tek in razvoj razprave.

Dr. Pangrazi je namreč zahteval tolmača, ki naj bi prevajal hrvatske izpovedbe obtoženčeve v italijanski jezik, da bi on (dr. Pangrazi), ki razume pač slovenski, hrvatskega pa ne, mogel slediti razpravi. Dvomil je tudi, da bi porotniki, ki razumejo samo slovenski, razumeli hrvatski govorečega obtoženca in prič, in je zahteval tudi slovenskega tolmača za hrvščino. Branitelj dr. Mandić se je takemu poslovanju odločno protivil, in njegovim izvajanjem je prišlo tudi sodišče, ker je predsednik izjavil, da samo eden porotnik trdi, da ne razume hrvatskega govora. Temu pa hoče on (predsednik) tolmačiti.

Precej čudno bi res bilo, da bi se morala obtoženčeva hrvščina Slovincem italijansko tolmačiti.

Čisto prav je imel dr. Mandić, ko je zavrnil dr. Pangrazija, češ, čemu pa se loti zadeve, če ni zmožen jezika.

Dragoceno je priznanje g. dr. Pangrazija, da razume slovensščino, ko je bil prav on tisti, ki je tudi za slovenščino zahteval pred tržaško poroto — tolmača!

Obtožnica.

Pred petimi leti se je bil oženil Josip Marčan, mesar na Reki, ki pa je svojo mesnico kmalu na to premestil v vas Hosti-Pehlin blizu avstrijske meje. Posel ni šel ravno dobro, a obtoženec Marčan pravi, da mu je žena jemala denar, vsled česar ni mogel uspevati. Zopet je pa resnica, da je on sam mnogo potrošil za pijačo, ker je vsako jutro na teče izpil 2 do 3 stekleničice ruma, po dnevi pa par litrov vina.

Radi tega so se odnošali med njim in ženo poostri; prihajalo je dnevno do prepira in slednjic do pretepa. Žena ga je bila dala celo parkrat internirati v reško bolniš-

Kaj je „Sabinalin“?

odlikovan z zlatimi kolajzami v Neapelju, Parizu in Newyorku.

Sabinalin je najboljša do sedaj poznana zdravilo proti belemu toku, nesposobnosti uriranja, impotenci, krvnim nerednostim in izostanju menstruacije in je edino sredstvo, ki takoj in brez bolečin dosega najboljše uspehe; popolnoma neskočljivo.

Sabinalin se dobiva v vseh večjih lekarnah, ako ne, se je obrniti direktno na

glavni zastop kem. farm. izdelkov, Trst, ulica Pondares 611.

kamor je tudi nasloviti vsa pisma, na katera se z povratno pošto in diskretno odgovarja.

Cena v steklenicah po 6 in 10 kroa; v obliki tablet po 4 K.

Alberto Finzi & C.o

Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.

Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke

(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki

prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene banke, nudi kupcem najboljše in najgotovjše jamstvo za točno postrežbo.

Zastopstvo in skladišče

dobroznane meke Združ. parnih mlinov „Hungaria“ ak. dr. v Budimpešti.

Ceniki in usoro se pošiljajo na zahtevo.

Telefon št. 458, zvoniti dvakrat.

Brzjavi: ALBERTO FINZI, Trst.

Novosti za pomlad in poletje!!

Moške obleke iz sukna, kamgarna, zadnje novosti od K 15—48

Deške obleke iz sukna, kamgarna, zadnje novosti od K 10—32

Otroške obleke od 3 do 12 let od K 3—18

Velika zaloga suknenih hlač od K 4—14

„ „ kotoninastih hlač od K 2—20—5

Največja zaloga blaga zadnjih novosti.

:: Sprejemajo se naročila po meri ::

Specijaliteta: delavne obleke, srajce

spodnje srajce itd. itd.

Samo v dobro znani trgovini

„Alla città di Trieste“

ulica Giosuè Carducci (ex Torrente) št. 40.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel dobroznano

trgovino jestvin

Antonija Mihelič

v Trstu, ul. Rojan št. 8

FRAN SLUGA.

Pomladansko zdravljenje

je najbolje s kričistilnim

„čajem iz tisočroč“.

Obenem je to tudi izborna sredstvo proti škpanju v želodcu, hemoroidom itd. itd. Zavoj za 12 dni z navodilom za eno kremo se dobiva edinole v odlikovani lekarni

„Al due Mori“ dr. A. Praxmarerja

Veliki trg, mestna palača. Telefon 337.

Če se pošlje K 110, se odpošilja po pošti z obratno pošto poštne prosto. VARUITE SE PONAREB!

Zobotehnik iz Nemčije

Josip König

diplomiran na zobotehnični akademiji v Parizu.

... TRST ...

ulica S. Nicolò št. 18, II. n.

Plačila na mesečne obroke.

Hans Schmidt

zobotehnik

TELEFON

št. 1085.

TRST

ul. della Zonta št. 7. I.

1925

Dr. Korsano

se je preselil v

ulico S. Lazzaro št. 17, I.

(Palazzo Diana)

Za cerkvijo Sv. Antona novega.

Prvaslovenska mirodilnica

v Trstu

Alojz Saletelj

ulica Carradori 18, v bližini gostilne NDO.

Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parfumov, mineralnih vod itd.

Izvršujejo se pošiljke petroleja v originalnih posodah in drugo.

Alojzij Povh

slovenski

urar in zlatar

V TRSTU

ulica del Rivo št. 26

(na trgu pri Sv. Jakobu)

Predmeti za planince

Kuhalne priprave iz aluminija, planinske steklenice, noži in vilice, planinske palice, priprave za led, železa, snežni obroči, nahrbtniki.

Vsakovrstne obleke:

Sweater, planinske hlače, gamaše, čepice iz čiste volne, rokavice.

Steklenice Helios, več dni gorke in mrzle po 4 krone komad.

Modni predmeti za gospode, srajce, ovratnice, zapestnice in nogovce.

Za člane športnih in planinskih društev

POSEBNE CENE.

Sportna trgovina Struke

ulica S. Antonio 12 (nasproti Kred. poslojpu)

Pristno brnsko sukno

pomladna in poletna sezona 1913.

Odrezek 3'10 m dolg 1 odrezek 7 kron

za kompl. moško obl. 1 odrezek 10 kron

(suknja, telovnik, hlače) 1 odrezek 15 kron

+++ samo +++ 1 odrezek 17 kron

Odrezek za črno salonsko obleko 20 K kakor

tud: blago za površnike, turistične lodne, svil.

kamgarne, blago za damske obleke itd. pošilja

po tovarniških cenah kot realna in solidna, naj-

bolje znana tovarniška zaloga sukna

Siegel - Imhof - Brno (Moravsko)

Vzorci gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, če naročujejo

sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na

tovarniškem mestu so znatne. Stalne, nizke

cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba

tudi malih naročil v popolnoma svežem blagu.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina šte. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni.

8-9 in 2-3 in špecialist za kožne in

vodne (spolne) bolezni: 11%—1 in 7-7%.

Velika zaloga vsakovrstnega sira, masla in slanine. Priporočam trgovcem in gostilničarjem parmezani la po K 2-30 in naprej, kakor gorgonzola, ementalški, ovčji, trapist vski sir in vsakovrstne slanine. — Priporočam se vdani

J. J. Suban, Trst, ulica Giorgio Vasari št. 10.

nico ter mu grozila, da ga pošlje v Stenjevec v norišnico, kar ga je strašno jezilo. Ko so pa prišli pozneje ženinovi starši stanovali v Pehlinu, pa sploh ni bilo več ljubelega miru v hiši. Izprva se Marčan prihodno staršev ni protivil, ker je mislil, da bo bolje, a bilo je baš nasprotno. Zato pa se je žena preselila s svojimi starši drugam.

Dne 1. avgusta 1912. so nujno poklicali obtoženčevega svaka Matija Draščka k Marčanovim, kjer je Marčanova žena jokala, češ, da jej je bil mož vrgel lonec v glavo in je hotel tudi preteptati njenega 82letnega očeta Valentina Draščka. Takrat so sklenili, da se preseli k Matiji, in ko so to javili Marčanu, je ta planil na tasta in taščo. Le z velikim naporom so slednji vrgli Marčana iz sobe in se začeli seliti, kar so delali do teme.

Naslednji dan so selitev nadaljevali in obtoženec je izprva od daleč gledal, ter ženo samo pozival, naj gre v Zemet kupit mesa. Tega pa ni hotela, vsled česar je šel sam. Vrnivši se, je začel Draščkovim in ženi groziti, da so se vsi trije v strahu pred njim zaprli v hišo.

Jakob Vukelič, ki je selitev prevažal, trdi, da je bil takrat Marčan silno razjarjen in da je vsem hudo grozil. Matija Drašček pa ve, da je Marčan pograbil svojo ženo in jo odvedel v mesnico, kjer je zavpila, nato pa planila iz mesnice in se zgrudila. Drašček misli, da je Marčan najbrže hotel ženi odrezati glavo, a ga je oče udaril po roki in mu tako preprečil nakano.

Zena Marija Marčanova je umrla dne 6. avgusta vsled dobljenih ran. Toženec pravi, da se vseh dogodkov spominja do kritičnega dne. Rekel je, da je ravno bil prišel iz Zemet, ko je žena nalagala na voz „paranke“, ki jih je rabil za ubijanje živine. Tudi mramorne plošče je hotela vzeti, a tedaj sta se spila. Marčan je izpovedal v preiskavi, da se ne spominja, kaj in kako je bilo, ve pa, da je naenkrat zapazil pred seboj na tleh okrvavljeno ženo. Priznal je, da se je hotel sam javiti sodišču v Voloskem, ker si ni bil siguren, da-li ni morda sam česa zagrešil v svoji razburjenosti in zmedenosti.

Obtoženčev zagovor.

Obtoženi Josip Marčan slika pri obravnavi svoje nesrečno življenje, opisuje svojo ženo, njeno ponašanje in celó nezvestobo, ter večni svoj strah, da bi ga zaprli kot norca v Stenjevec. Obtoženec dela vtis krotkega človeka, ki ga je mogla samo zmedenost in skrajna razburjenost dovesti do tega čina. V obče vse priznava v smislu obtožnice, le na svojo krivdo se ne spominja, vendar pa tudi ne zanika nje možnosti.

Priče so izpovedale v smislu obtožnice: ženinovi sorodniki obtežljivo, drugi pa tudi olajševalno za obtoženca.

Ob petih popoldne se je razprava nadaljevala.

Sodišče je stavilo porotnikom glavno vprašanje na umor, dodatna vprašanja, ali je storil svoje dejanje v taki zmotnjava pameti, da se ni zavedal svojega dejanja, drugo dodatno, ali v stanju popolne pijanosti, pridobljene brez namena hudodelstva, 1. eventualno ali je kriv dejanja, storjenega v pijanosti, pridobljene brez namena hudodelstva, 2. eventualno na uboj, 3. dodatno, ali je bil obtoženec v bližnjem sorodstvu s pokojnico, 4. dodatno, ali je storil svoje dejanje v popolni nezvestosti, 5. dodatno ali v popolni pijanosti, in 6. dodatno, ali je kriv te pijanosti.

Porotniki so zanikali umor z 12 „ne“, prvo in drugo dodatno in 1. eventualno vprašanje je odpadlo; drugo eventualno (uboj) so potrdili z 8 „da“ proti 4 „ne“, zanikali bližnje sorodstvo z 9 „ne“ proti 3 „da“, potrdili zmotnjava pameti z 11 „da“ proti 1 „ne“, 5. dodatno in 3. eventualno je odpadlo.

Sodišče je z ozirom na ta pravorek oprostilo obtoženca.

Slovensko gledališče.

V nedeljo 6. marca ob 8.15 zvečer se vrši benefična predstava našega velezaslužnega režiserja g. Dragutinovića in njegove gospe soproge. Gospod in gospa Dragutinovič že tri leta neumorno delujeta v polni meri svojjo dolžnost in zato upamo, da bo naše občinstvo v nedeljo dokazalo, da zna ceniti svoje kulturne delavce, ter bo napolnilo našo dvorano do zadnjega kotička. Pokažimo gospodu Dragutinoviću, da cenimo njegovo delovanje in da nam je naš kulturni zavod resnično drag.

Uprizori se prekrasna zgodovinska igra

„V ZNAMENJU KRIŽA“

ki je spisana po slavnem Sienkiewiczem romanu Quo vadis?

To delo je eno izmed najlepših v svetovni literaturi. Ta večer bo pa zanimiv tudi radi tega, ker nastopi ta večer prvič na našem odru mlada dama odlične narodne rodline. Igrala bo veliko ulogo kristjanke Mercije.

Vstopnice se dobe pri blagajni v Nar. domu in tudi pri gospe Bičkovi.

Nar. del. organizacija.

Zidarska skupina NDO sklicuje za jutri, v četrtek, ob 6 zvečer javen shod v društveni dvorani, ul. sv. Frančiška št. 2. Na shod so vabljene zidarji mesta in okolice.

Odbor zidarske skupine NDO. Danes, v sredo, ob 6 zvečer odborova seja v društvenih prostorih.

Skupina parketnih stavcev. Danes, v sredo, ob 7 zvečer odborova seja v društvenih prostorih.

Izredni občni zbor skupine tesarjev se je vršil v soboto zvečer ob precejšnji udeležbi v društveni dvorani NDO. Poročal je predsednik Zveze jugoslovanskih lesnih delavcev, tov. Čeh. Enoglasno je bil izvoljen sledeči odbor: Velkovič, predsednik, Končan, podpredsednik, Kremžar, tajnik, Prenz, Ivan Končan, Kraškovič in Aliček pa odborniki.

Pričakujemo, pa se bo skupina pod novim odborom dobro razvijala. Slov. tesarji, vsi v organizacijo!

DAROVI.

— Za svetoivansko CM podružnico je darovalo „Svetoivansko pevsko društvo“ o priliki velikonočnega izleta v Lonjer 438 K.

— O priliki godu gospe Marije Alešovec med gosti nabrala Olga Vojtovič, učenka otroškega vrtca, za podružnico CMD pri Sv. Jakobu 3 K.

— Za revnega dijaka v Gorici, daruje Kuret Luka 2 K.

— Veselja, da je padlo Drinopolje, je nabral g. Kristijan Tavzes med narodnjaki v gostilni J. Frola v Jelšanah za CMD 15 K. Obe svoti hrani uprava.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vis. besedo. Manjšo tiskano besedo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 vis. Plača se takoj in gotovo oddelku.

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gosposki ulica 7. 4444

Spretna kuharica, omožena ali vdova, se išče za hoteljerkco in restavracijo na Kozini. Informacije: Trst, ulica Carducci 8, II. 652

Zemljišča se prodajo pri postaji Sv. Ane od 50 sežnjav naprej po nizki ceni. Naslov: gostilna Furlan pri postaji Sv. Ane. 634

Prodajo ali v najem se dajo razne gostilne, kavarne, mlekarne in drugi obrtni obrati, hiše, vile itd. Pojasnila daje Kolaršič, kavarina Corso od 9-11, 3-6, telefon št. 825. 417

Hišica z zemljiščem v Rocolu se prodaja po nizki ceni. Pojasnila ul. Chiozza 81. 674

Zakonska soba, popolnoma nova, sijajna, zelo solidna, se prodaja zaradi odpotovanja. Madonnina 34, vrata 5. 690

Odda se soba, prost vhod, razgled na kolo-dvor, mesto in morje. Salita Gretta št. 8, I, vrata 5. 694

Mlad gospod vdovec, ki ima stalno službo pri c. kr. drž. železnici, se želi spoznati z gospodično ali vdovo. Ima enega otroka. Ponudbe pod „Vdovec 100“ pošto ležeče, Barriera vecchia. 695

Brivskega učenca sprejme takoj brivnica Vj. Gjurnina v ulici Saverio Mercadante št. 1. 687

Odda se majhna sobica takoj. Gaspare Gozzi 3, II, vrata 13. 688

Meblirana sobica se odda s hrano. Belvedere 12, pritičje. 689

Odda se takoj meblirana zračna soba, ulica Toricelli 7, III, zraven ljud. vrta. 690

Priporočljive tvrdke.

Brivnice: Ispadle lase kupujem ter izdelujem vsakovrstna najmodernejša lasna dela. ANDREJ ROJIC, ul. Acquedotto 20. 1752

Krojači: **FRAN RUPNIK**, krojaški mojster, Trst, ulica Geppa št. 10, I. n. 1753

Železnine: Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca Trst, ul. Olmo št. 12. 1730

Knjigovoznica: **ANTON REPENŠEK** je edina slovenska knjigovoznica v Trstu, ulica Occlia št. 9. — Izdeluje vsa knjigovozniška preprosta in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1760

Velika zaloga dvokoles in živalskih strojev, gramofonov, orkestrorov pri **Batjel-u**, Gorica, Stolina ulica št. 2 in 4. — Mehanična delavnica. — Prodaja na obroke. Ceniti franko. Velika zaloga vsakovrstnih strojev rabljenih po ceni. 1760

Tržaška posojilnica in hranilnica

V lastni hiši.

registrirana zadruga z omejenim poročtvom

Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. (uhod po glavnih stopnicah).

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni od in jih obrestuje 4 1/4 %

Redni davek od hranilnih vlog plačuje navod sam. Vloga se lahko po ene krono. Posojila daje na vknjižbo po dogovoru. Na menjice po 6%, na zastave

po 5 1/2 %, in na amortizacijo za daljše dobo po dogovoru. o o o o

Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Pošte — hranilni račun 816-004.

Ima najmodernejše urejene varnostne celice za shranje vrednost. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne posode, s katerimi se najspolneje navaja štediti svojo denar.

PARNA pralnica, čistilnica na suho ALBIN BOEGAN barvarnica ulica Farneto šte. 9, Trst.

Ženske, moške in otroške obleke, toalete, uniforme, prevleka pohištva, preproge, kožuho-vina, perje, rokavice itd. itd. se barvajo in čistijo na suh način najnatančneje in naj-skrbneje po najnižjih cenah v centrali ul. Farneto šte. 9 in tržaških podružnicah ulica dell'Istria št. 12 in ulica Belvedere št. 49 ter v podružnici v Gorici, ulica del Teatro št. 14.

Avtoriziran elektrotehniški mehanik Vittorio Ban Trst, ulica delle Poste št. 9. Telefon šte. 362/VIII.

PREVZEMAJO SE INSTALACIJE električnih luči, motorjev, električnih zvoncev, telefonov in strelovožrov. Bogata zaloga svetilk in mrežic najboljših znamk. Oskrbovanje električne razsvetljave in zvoncev, dvigal, telefonov. — Poseben oddelek za popravila v precizijski mehaniki.

ANTON BARUCCA 25.000 ur

MIZARSKI MOJSTER Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2

Specialist za popraviljanje roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti. Mašil za popolno delo in se se bolj konkurenco.

Izredna prilika! Proda se

hotel-restavracija

prve vrste (MICEL LOGAR na OPČINAH). Za pojasnila in pogajanja se je oglasiti v kavarni Balkan od 4 do 5 pop. in vprašati po Francu Kalinu, ki je za to pooblaščen. Reflektira se tudi na posredovalce.

NB. Hotel in restavracija sta dobro vpeljana in na glasu v Trstu in na Krasu. Privatnik si lahko pridobi lepega dobička. Podjetje je prikladno tudi za delniško družbo.

Zaloga obuvala in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI Trst, ul. Glosue Carducci 27.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Po-prave se izvršujejo točno in solidno po zmernih cenah

TVRDKA

Francesco Bednar

TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST je preložila svojo

trgovino šivalnih strojev bicikljev in pridevkov z mehanično delav-nico vred iz ulice Ponterosso šte. 4

v ulico Campanile šte. 19.

Moderno železne ograje za vile (dverce), vrta, tovarne, dvorišča, prostora za tamo itd. Ilustrovan katalog šte. 104 brezplačno.

Žitna industrija alpskih dežel Ferd. Jergitsch'söhne - Ringenfurt.

Stalni zastopnik v Trstu. Podružnica tovarne v Gradcu, Göttingen Maut; podružnica tovarne na Dunaju IV/1 Pressgasse 29. Tel. 4144.

POZOR! Svoji k svojim!

VINKO TERČON priporoča slavnemu občinstvu svojo na novo odprto

pekarno v Trstu, ulica del Bosco 18 (prej F. FIRMAN)

Prodaja se svež kruh 3-4 krat na dan raznih sladčic, biškotov in liherjev te najfinejše moke 7 t. d.

TEODOR KORN Trst, ul. Miramar št. 71

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste. PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE PO NIZKIH CENAH. — Delo dobro in zamakeno. — Tel. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenka.

Restavracija - Hôtel Balkan (Piazza Caserma)

Pozor! Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno. Izborna kuhinja in budajeviške pivo (nič glavobola). Zmerne cene.